

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Rekreacijos ir turizmo geografija	SGRT 2126

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Doc. dr. Ričardas Skorupskas Kitas (-i):	VU CHGF Geomokslų institutas Geografijos ir kraštotvarkos katedra Adresas: M. K. Čiurlionio g. 21/27, LT-03101

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	–	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	III semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): Nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	64	69

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Rekreacinės ir turizmo geografijos dalyko tikslas pateikiamų žinių pagalba formuoti bendrąją geografinę studentų nuostatą ir studentų savarankiškumą. Taip pat analitinį ir kritinį mąstymą, reikalingą tiek tolimesnėms šios srities studijoms, tiek racionalaus rekreacinio – turistinio teritorijų įsavinimo ir naudojimo, jų vystymo, kraštovaizdžio formavimo ir rekreacinės aplinkosaugos supratimui.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės susirasti informaciją iš pirminių ir antrinių šaltinių, analizuoti ir interpretuoti, sisteminti ir struktūrizuoti statistinę ir kartografinę informaciją, išryškinti dėsningumus, bei formuoti išvadas aktualiais rekreacinės ir turizmo geografijos klausimais. Įgys gebėjimus įvertinti teritorijos rekreacinį resursinį potencialą, numatyti optimalias ūkinio panaudojimo kryptis ir būdus, bei planuoti linijinės rekreacinės infrastruktūros objektus.	Informacijos rinkimas praktikos darbams, medžiagos ir rezultatų analizavimas, kūrybinis darbas, praktikos darbų rezultatų pristatymas	Atsiskaitymas už praktikos darbus.
Gebės susirasti informaciją iš pirminių šaltinių, analizuoti ir interpretuoti, sisteminti ir struktūrizuoti, išryškinti dėsningumus, bei formuoti išvadas aktualiais rekreacinės ir turizmo geografijos klausimais. Įgys gebėjimus realiomis sąlygomis pastebėti ir įvertinti teritorijos rekreacinio - resursinio potencialo skirtumus, bei suvoks rekreacinių - turistinių rajonų vertę formuojančių gamtinių ir kultūrinių resursų prigimtį.	Informacijos rinkimas realiomis sąlygomis. rezultatų analizavimas, apibendrinimas kūrybinis darbas, mokomosios praktikos užduočių rezultatų pristatymas	Atsiskaitymas už mokomosios praktikos metu pateiktas užduotis.
Suvoks pagrindinius rekreacinio - turistinio teritorijos įsavinimo, teritorijos geografinio - resursinio vertinimo, veiklos motyvacijos ir organizavimo, rekreacinės aplinkos apsaugos ir planavimo principus. Suvoks atskirų rekreacijos ir turizmo rūšių	Probleminis dėstymas, demonstravimas, grupės diskusija, informacijos paieška, praktikos darbų rengimas ir pristatymas	Praktikos darbų pristatymas, Egzaminas raštu

geografinės ir chronologinės raidos dėsningumus, pagrindinius jų organizavimo ir planavimo principus bei šias veiklas ribojančius gamtinius bei kultūrinius faktorius.		
--	--	--

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Įvadas į kursą. Dalyko specifika ir literatūros ypatumai.	1						1		
1. REKREACINĖS IR TURIZMO GEOGRAFIJOS METODOLOGIJA									
1.1. Rekreacinės ir turizmo geografijos samprata. Rekreacinės ir turizmo geografijos definicija. Padėtis geografijos mokslų sistemoje. Ryšys su kitais mokslais. Objektas ir subjektas. Pagrindinės sąvokos ir terminai. Laisvo laiko, poilsio samprata. Rekreacinės veiklos klasifikavimas. Naudojami tyrimų metodai.	3						3	3	literatūros analizė, pranešimas, diskusija, papildymai seminario tema
1.2. Rekreacijos ir turizmo sistema. Rekreacijos ir turizmo ciklai. Rekreacinės veiklos mastai ir reikšmė. Erdvinė rekreacijos ir turizmo sistema. Gamtinių faktorių reikšmė Visuomeninių ir techninių faktorių svarba. Rekreacinės teritorinės sistemos (RTS) teorija. Sociokultūrinių sistemų (SKS) teorija. Erdvių tipai ir charakteristikos. Erdvių įsavinimo lygiai.	3						3	3	
1.3. Rekreacijos ir turizmo istorinės raidos ypatumai. Turizmo atsiradimas. Vystymosi veiksniai. Transporto vystymasis. Turizmo vystymosi laikotarpiai. Tarptautinio turizmo evoliucijos etapai. Turizmo konjunktūriniai ciklai.	3						7	3	
2. REKREACINĖS VEIKLOS DĖSNINGUMAI									
2.1. Rekreacinės veiklos atsiradimo priežastys. Rekreacijos ir turizmo fenomenas. Rekreacinių ir turistinių rajonų formavimasis. Gamtinių faktorių (klimato, kraštovaizdžio, augalijos, vandens) reikšmė rekreacijai ir turizmui. Visuomeninių ir techninių faktorių svarba turizmui ir rekreacijai.	3						3	4	literatūros analizė, pranešimas, diskusija, papildymai seminario tema
2.2. Rekreacijos ir turizmo poreikiai. Poreikių apibrėžimas. Poreikių dinamika. Poreikių sekos. Rekreacijos motyvacija. Rekreacinių apribojimų formos. Rekreacijos ir turizmo barjerai. Erdvinė poreikių analizė lokaliame (mikro) lygmenyje.	3						3	4	
2.3. Rekreacijos ir turizmo pasiūla. Pasiūlos faktoriai rekreacijoje ir turizme. Aprašomieji ir paaiškinamieji vietos ir kelionių tyrimai. Turistų priėmimo ir apgyvendinimo formų teritoriniai skirtumai. Naujos demografinės tendencijos turistiniuose regionuose. Rekreacinio potencialo erdvinė diferenciacija. Erdvių prieinamumas. Pasaulinio turizmo srautus formuojantys mitai.	4						4	4	
2.4. Rekreacijos ir turizmo poveikis. Turizmo	3						3	2	

rinka ir jos funkcionavimas. Įtaka ekonomikai. Įtaka urbanizuotai aplinkai. Poveikis gamtinei aplinkai. Rekreacinės veiklos ekologinės problemos. Primtinių pokyčių ribos. Rekreacinis talpumo nustatymo būdai ir rūšys. Turizmo socialinės ir ekonominės įtakos analizė.									
2.5. Turizmo ir rekreacijos veiklų klasifikavimas. Rekreacinės veiklos rūšys, jų apibūdinimas. Klasifikavimo ir grupavimo principai. Veiklos rūšių tipologijos. Programinio turizmo pagrindai	2						2	4	
2.6. Rekreacijos ir turizmo statistika. Vidinio turizmo ir rekreacijos statistika, tarptautinio turizmo ir rekreacijos statistika. Statistikos tikslumo problema.	1						1	3	
3. REKREACIJOS IR TURIZMO GEOGRAFINIAI YPATUMAI									
3.1. Miestų rekreacija ir turizmas. Rekreaciniai ir turistiniai resursai. Turistų ir tikslų tipologija. Traukos elementai. Miestų rekreacijos ir turizmo vystymasis, perspektyvos. Miestų rekreacijos ir turizmo reikšmė. Lankytinos vietos.	4						4	4	literatūros analizė, pranešimas, diskusija, papildymai seminaro tema
3.2. Kaimo rekreacija ir turizmas. Kaimo rekreaciniai ir turistiniai resursai. Kaimo turizmo ir rekreacijos erdviniai ypatumai. Kaimo suvokimas. Kaimo turizmo sampratos problema. Kaimo rekreacija ir turizmas istorinėje perspektyvoje. Kaimo rekreacinio turistinio potencialo veiksniai. Kaimo turizmo poveikis. Kaimo turizmo perspektyvos. Lankytinos vietos.	3						3	4	
3.3. Pakrančių bei jūrų rekreacija ir turizmas. Pakrančių rekreaciniai ir turistiniai resursai. Pakrančių rekreacinio potencialo veiksniai. Pakrančių rekreacijos ir turizmo modeliai. Turistų ir rekreantų elgesys. Pakrančių turizmo ir rekreacijos perspektyvos. Lankytinos vietos.	3						3	4	
3.4. Laukinis turizmas. Laukinių teritorijų aplinkos resursai. Laukinės gamtos identifikavimas. Teritorijų vertė. Laukinių teritorijų poreikis. Laukinio turizmo perspektyvos. Lankytinos vietos.	2						2	4	
4. REKREACIJOS IR TURIZMO PLANAVIMAS									
4.1. Turizmo ir rekreacijos planavimo principai. Rekreacijos planavimo raida. Rekreacijos ir turizmo planavimo politika. Rekreacinių teritorijų kraštovarkos būdai ir priemonės. Rekreacijos teritorinis organizavimas. Rekreacinio planavimo rūšys ir lygmenys. Rekreacinio planavimo principai.	5						5	4	literatūros analizė, pranešimas, diskusija, papildymai seminaro tema
4.2. Rekreacinė kraštovarka Lietuvoje. Rekreacinės kraštovarkos darbai. Planavimo tradicijos ir patirtis. Rekreacinių išteklių vertinimas. Rekreacijos ir turizmo plėtra. Valstybės vaidmuo rekreacinių teritorijų	5						5	5	

planavime ir tvarkyme. Rekreacinių teritorijų vystymasis. Turizmo verslo pajamos ir perspektyvos. Rekreacijos teritorinis organizavimas. Rekreacijos ir turizmo plėtra Lietuvoje.								
5.1. PRAKTIKOS DARBAI (I ALTERNATYVA)								
<p>Praktikos darbai teoriškai įgytoms žinioms pagilinti.</p> <p>Studentams išklauius atitinkamą kurso dalį pateikiami trys praktikos darbai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Rekreacinio objekto prieinamumo vertinimas skirtingų potencialių vartotojų grupių atžvilgiu.</i> 2. <i>Teritorijos rekreacinio potencialo nustatymas.</i> 3. <i>Linijinių turistinės infrastruktūros elementų planavimas.</i> <p>Praktikos darbų užduotims atlikti naudojama ši kartografinė medžiaga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Topografinis žemėlapis (M 1:50 000);</i> 2) <i>topografiniai žemėlapiai (M 1:10 000).</i> <p>Pagal iš anksto pateiktus reikalavimus atlikus ir apiforminus darbus jie yra ginami ir įvertinami.</p>			16			16	14	
5. 2. MOKOMOJI REKREACIJOS IR TURIZMO PRAKTIKA (II ALTERNATYVA)*								
<p>Savaitės trukmės mokomoji - pažintinė išvyka Lietuvoje arba užsienyje, kurios metu studentai supažindinami su gamtinių ir kultūrinių rekreacinių resursų teritorinės diferenciacijos ypatumais, bei svarbiausiais jų vertės požymiais. Praktikos metu sudaromos galimybės betarpiškai suvokti teritorinių rekreacinių sistemų geografinio išsidėstymo, bei jų funkcionavimo dėsnumus, o taip pat susipažinti svarbiausiais rekreacinės – turistinės veiklos tipais.</p> <p><i>*Mokomoji – pažintinė praktika yra laisvai pasirenkama alternatyva, kuri gali būti realizuojama tik pritarus geografinės bakalauro studijų programos ir šakinio padalinio vadovams, bei suderinus su dalyko klausytojais.</i></p> <p><i>Nevykstantys į praktiką studentai įgyvendina dėstomo dalyko teorinės dalies programą su pirmąja alternatyva (5.1.)</i></p>					16	16	14	Trumpa analitinio pobūdžio esė probleminiais rekreacinės ir turizmo geografijos klausimais.
Iš viso	48		16*		16*	64	69	

Vertinimo strategija	Svoris	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
----------------------	--------	---------------------	----------------------

	proc.		
Praktikos darbai (5.1.)	30	Atsiskaitymas už praktikos darbus iki paskutinės paskaitos	<p>Tris praktikos darbus vertinant 10 balų sistemoje, vėliau balus sumuojant, išvedant vidurkį ir neapvalinant dauginama iš svorio koeficiento 0,3 (30%).</p> <p>Vertinami šie darbo aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darbo struktūra ir apimtis (iki 3 balų) - Analizė ir išvados (iki 3 balų) - Mokslinis stilius ir tyrimo, bei pristatymo kultūra (iki 4 balų) <p>Neatlikus praktikos darbų, neleidžiama laikyti egzamino.</p>
Mokomoji praktika (5.2.)	30	Atsiskaitymas už mokomosios praktikos užduotis iki paskutinės paskaitos	<p>Atliktos mokomosios praktikos užduotys vertinamos 10 balų sistemoje, vėliau balus sumuojant, išvedant vidurkį ir neapvalinant dauginama iš svorio koeficiento 0,3 (30%).</p> <p>Vertinami šie darbo aspektai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Darbo struktūra (iki 3 balų) - Analizės ir išvadų pagrįstumas (iki 3 balų) - Mokslinis stilius ir tyrimo, bei pristatymo kultūra (iki 4 balų) <p>Nepateikus arba neatsiskaičius už mokomosios praktikos darbų užduotis, neleidžiama laikyti egzamino.</p>
Egzaminas	70	Žiemos sesija	<p>Vertinama 10 balų sistemoje, vėliau sumuojant dauginama iš svorio koeficiento 0,7 (70%).</p> <p>Egzaminas raštu. Egzamino bilietą sudaro 2 lygiaverčiai atviri klausimai paskaitų temomis. Atsakymai į kiekvieną klausimą vertinami atskirai, po 10 balų, iš jų vedamas vidurkis.</p> <p>Vertinimo kriterijai:</p> <p>9-10 – Puikios arba labai geros žinios ir gebėjimai. Sugebama vertinti.</p> <p>8 – geros žinios ir gebėjimai, gali būti neesminių klaidų. Sugebama apibendrinti.</p> <p>7 – Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra klaidų. Sugebama analizuoti.</p> <p>6 – Žinios ir gebėjimai nesiekia vidutinių, yra esminių klaidų. Sugebama taikyti žinias.</p> <p>5 – Žinios ir gebėjimai dar tenkina minimalius reikalavimus, daug klaidų. Sugebama suprasti.</p> <p>1-4 – Netenkinami minimalūs reikalavimai.</p>

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Benthien B.	1997	Geographie der Erholung und des Tourismus.		New York
Hall M., Page S.J.	2005	The Geography of Tourism and Recreation: Environment, Place and Space.	2 nd ed. L.,N.Y.: Routledge.	
Holden A.	2007	Environment and tourism. Routledge.		
Fennell D.	2008	Ecotourism	Routledge.	London and New York
Papildoma literatūra				
Nikolajenko D. B.	2001	Rekreacionnaja geografija.		
Aleksandrova A. J.	2002	Geografičeskije aspekty evoliuciji meždunarodnovo turizma. Vestnik Moskovskovo universiteta.	Seriya Geografija Nr.5	
Bell, S.	2008	<i>Design for Outdoor Recreation</i>	(<i>Second edition</i>).	London.
Biržakova M. B.	2000	Vvedenije v turizm.		

Kavaliauskas P., ir kt.	1991	Lietuvos konservacinių teritorijų kraštovaizdžio rekreacinė digresija.	<i>Geografija</i> . T. 25.	Vilnius
Veal A. J.	2006	Research methods for leisure and tourism – a practical guide.	<i>Pearson Education</i>	